

EKO I FINLAND 2021

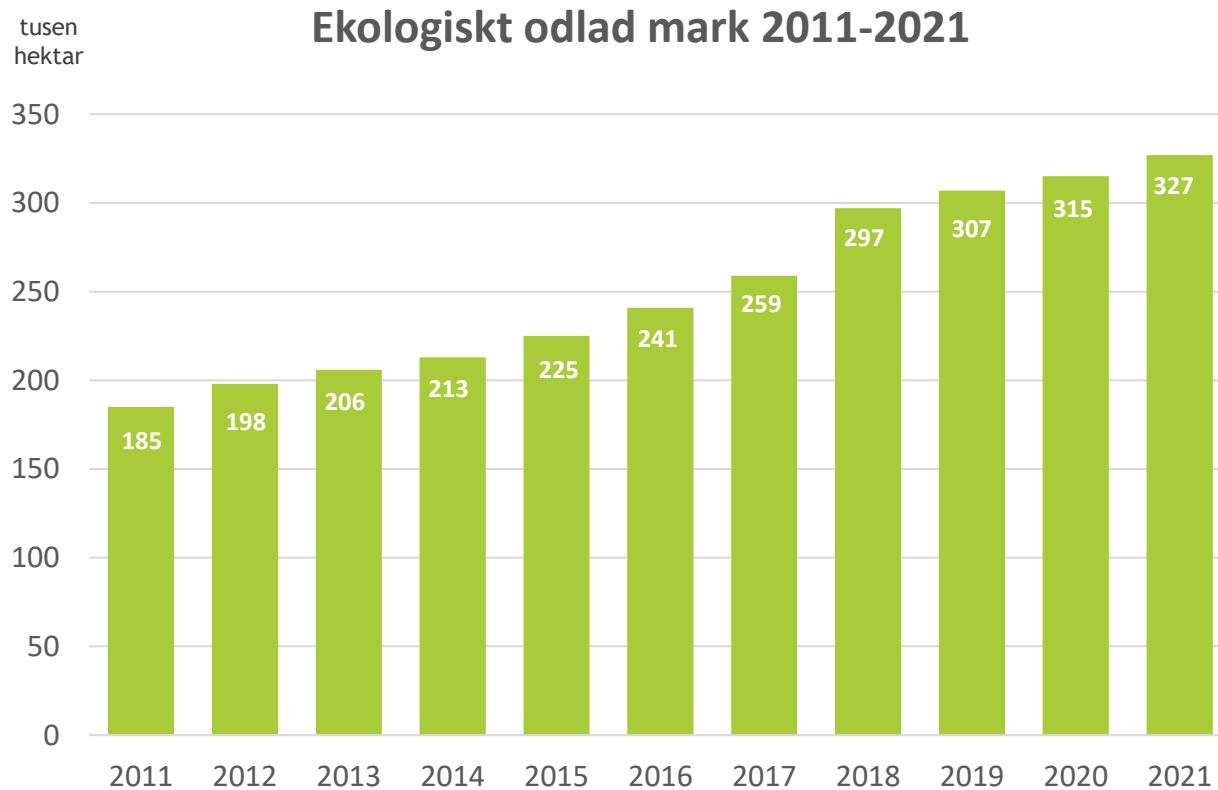

Innehåll

Branschutvecklingen	3
Ekologisk odling	4
Ekologiska jordbruk	5
Växtproduktion	7
Trädgårdsproduktion	8
Djurhållning	10
Husdjursproduktion	11
Naturprodukter	13
Marknaden i Finland	16
Ekologiskt i butiken	17
Ekologiska alkoholdrycker	18
Ekologiskt i proffssköken	19
Man vill öka användningen av ekologiska produkter	20
Ekologisk mat utanför hemmet	21
Ekologisk export	22
Den ekologiska konsumenten	24
Inköpsställen	25
Ekologisk konsumtion	26
Coronapandemin	27

Branschutvecklingen

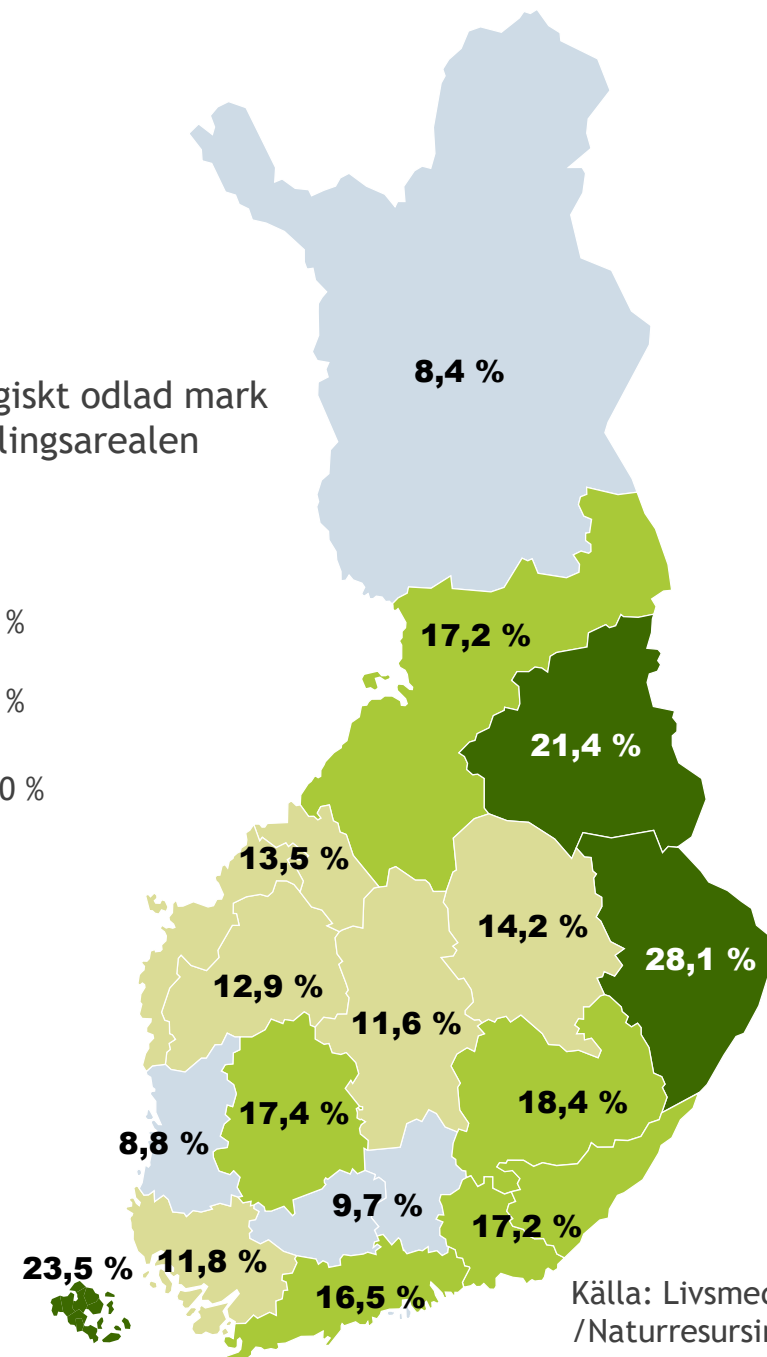
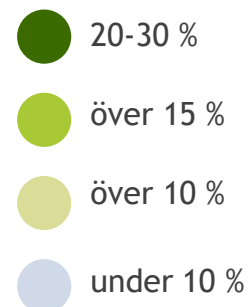
- Den ekologiskt odlade marken i Finland var 327 736 hektar år 2021. Av dessa var 37 643 hektar i ett övergångsskede.
- Den ekologiskt odlade marken ökade med 4 % jämfört med föregående år.

Ekologisk odling

- Av Finlands hela jordbruksareal var endast 13,9 % ekologiskt odlad.
- Största andelen ekologiska odlingar finns i norra Karelen (27,9 %).
- Mest ekologiskt odlad mark finns i norra Österbotten, nästan 40 tusen hektar.
- Mest ökade ekologisk odling i Lappland (27%).
- Genomsnittlig storlek på de ekologiska gårdarna var 66,7 hektar (övriga i genomsnitt 51 hektar).

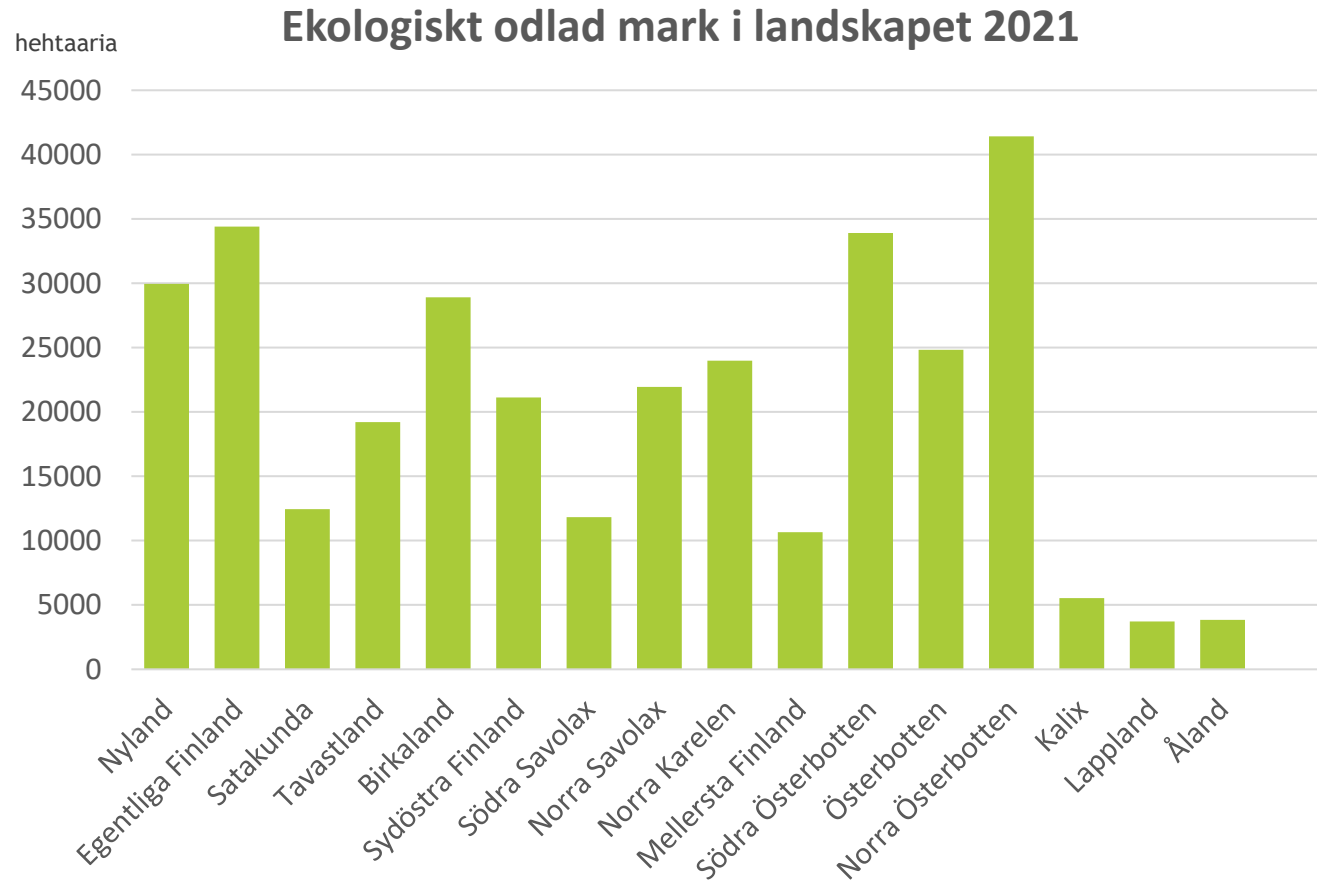

Andel ekologiskt odlad mark av totala odlingsarealen

Källa: Livsmedelsverket / Naturresursinstitutet

Ekologiska jordbruk

Källa: Livsmedelsverket

- Det totala antalet ekologiska gårdar var 4911, vilket var 11 % av alla jordbruksföretag.
- 151 nya gårdar övergick till ekoproduktion och av dessa var 55 gårdar med djur.
- Det totala antalet gårdar minskade med 2% jämfört med föregående år. Detta berodde antagligen på osäkerheten kring villkoren av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP) inför den nya säsongen. Även osäkerhet om de nya produktionsriktlinjerna i den nya ekologiska förordningen som trädde i kraft den 1 januari 2022 kan delvis ha påverkat detta.

Växtproduktion

Växtproduktion

EKOLOGISK SKÖRD	2021		2020	
	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %
Vete	18,3	2,7	17,9	2,6
Råg	10,1	15,1	9,5	14,1
Korn	12,5	1,2	22,9	1,7
Havre	58,2	7,4	83,4	7
Blandsäd	15,4	44	22	44,9
Bovete	0,2	28,6	0,3	33,3
Ryps och raps	2,7	6,6	1,8	5,8
Potatis	11	2	15,6	2,5
Ärter	5	11,7	7,7	14,2
Bondbönor	1,7	14,2	4,5	19,3

- År 2021 producerades nästan 115 miljoner kilo ekologisk spannmål i Finland. Skörden av ekologisk spannmål minskade med cirka 26 % jämfört med föregående år. Skörden av både konventionell och ekologisk spannmål var sämre än på länge, och detta berodde på en regnig vår och en torr sommar.
- Nästan 5 % av landets hela spannmålsskörd var ekologisk.
- Ekologiska sädeslag odlades på en yta av sammanlagt 57 200 hektar.
- Det viktigaste ekologiska sädeslaget är havre: över hälften av all ekologisk säd som skördas är havre.
- Den ekologiska andelen av den totala produktionen är störst inom blandspannmål, bovete och råg.

Trädgårdsproduktion

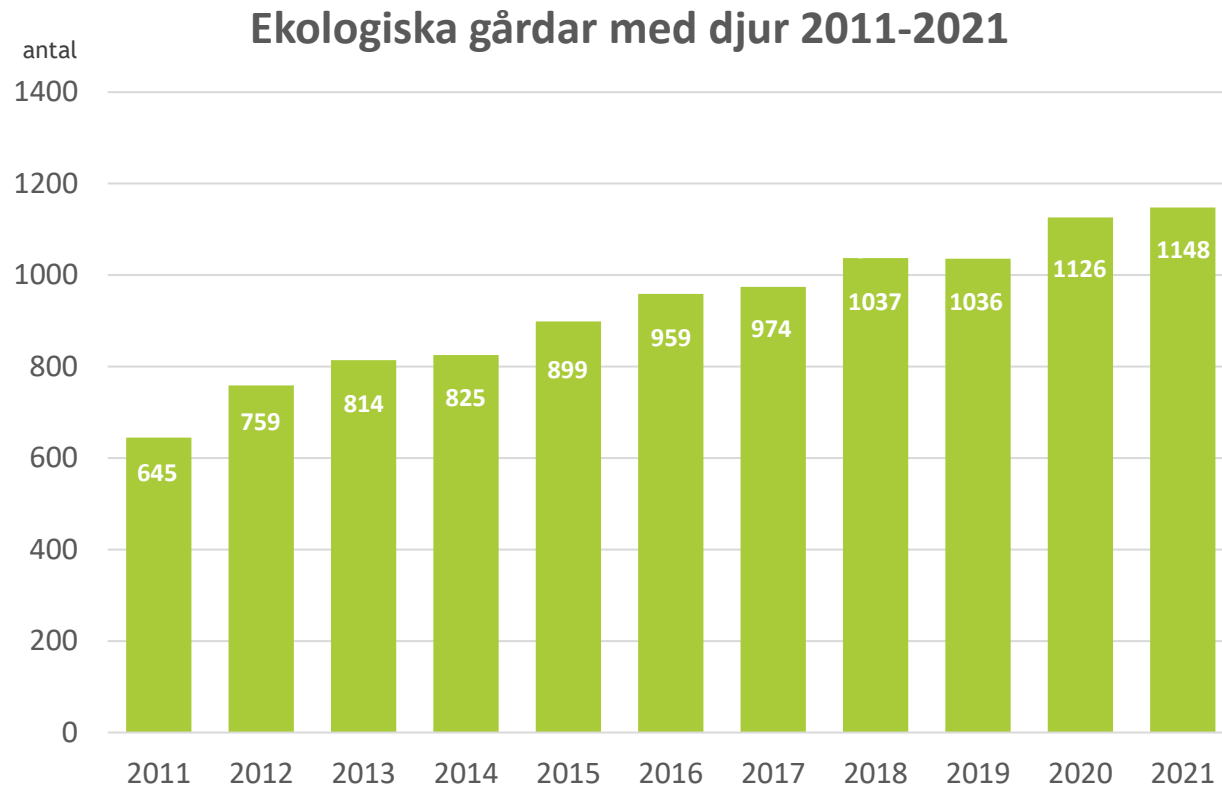
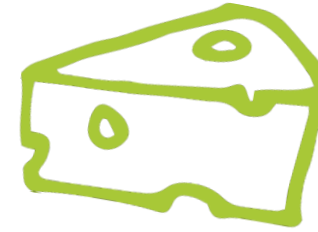
Ekologisk trädgårdsodling 1000 kg				
	2021	2020	2019	2018
Trädgårdsärter	344	638	595	300
Vitkål	758	712	592	410
Morot	2497	3176	3113	2906
Lök	318	476	388	215
Tomat	826	676	746	1427
Gurka	262	162	221	459
Bär	728	631	618	547
Äpplen	151	107	116	153

- Under 2021 odlade 170 företag ekologiska grönsaker på friland på totalt 973 hektar. Den odlade arealen minskade med cirka 30 % jämfört med föregående år.
- Arealmässigt är trädgårdsärten den viktigaste frilandsgrönsaken
- Växthustomat och -gurka producerades ekologiskt på en yta av sammanlagt fem hektar.
- Ekologiska bär producerades på 820 hektar, en ökning med nästan 7 % jämfört med föregående år.
- Ekologiska äpplen producerades på en yta på 64 hektar.

Husdjursproduktion

Djurhållning

- År 2021 fanns det 1148 ekologiska gårdar med djur i Finland.
- Det fanns 144 gårdar som producerade ekologisk mjölk och 412 enheter för produktion av nötkött. Ekologiska svinfarmer var 16 och ekologiska broiler-uppfödningseenheter tre. 54 gårdar producerade ekologiska hönsägg.
- I en jämförelse mellan olika landskap fanns det flest ekologiska djurhållningseenheter i norra Österbotten (133 gårdar) och Birkaland (116).

Husdjursproduktion

EKOLOGISKT KÖTT	2021		2020		2019	
	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %	milj. kg	andel %
Nöt	3,46	4	3,35	3,85	2,67	3,04
Svin	0,77	0,44	0,73	0,42	0,76	0,44
Får	0,32	24,24	0,34	23,61	0,34	22,82
Fjäderfä	Uppgift saknas					

EKOLOGISK MJÖLK OCH EKOLOGISKA ÄGG	2021		2020		2019	
	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %
Mjölk	80,9	3,67	79	3,38	74	3,2
Ägg	5,25	6,77	5,16	6,79	5,2	6,88

- 4,6 miljoner kilo ekologiskt kött producerades i Finland år 2021 (exklusive fågelkött) alltså ca 4 % mer än föregående år. Andelen ekologiskt kött var ca 1 % av all köttproduktion.
- Av allt ekologiskt kött var cirka 75 % nötkött.
- Ekologisk mjölkproduktion ökade med cirka 2,4 % från föregående år och andelen av hela mjölkproduktionen är 3,7 %.

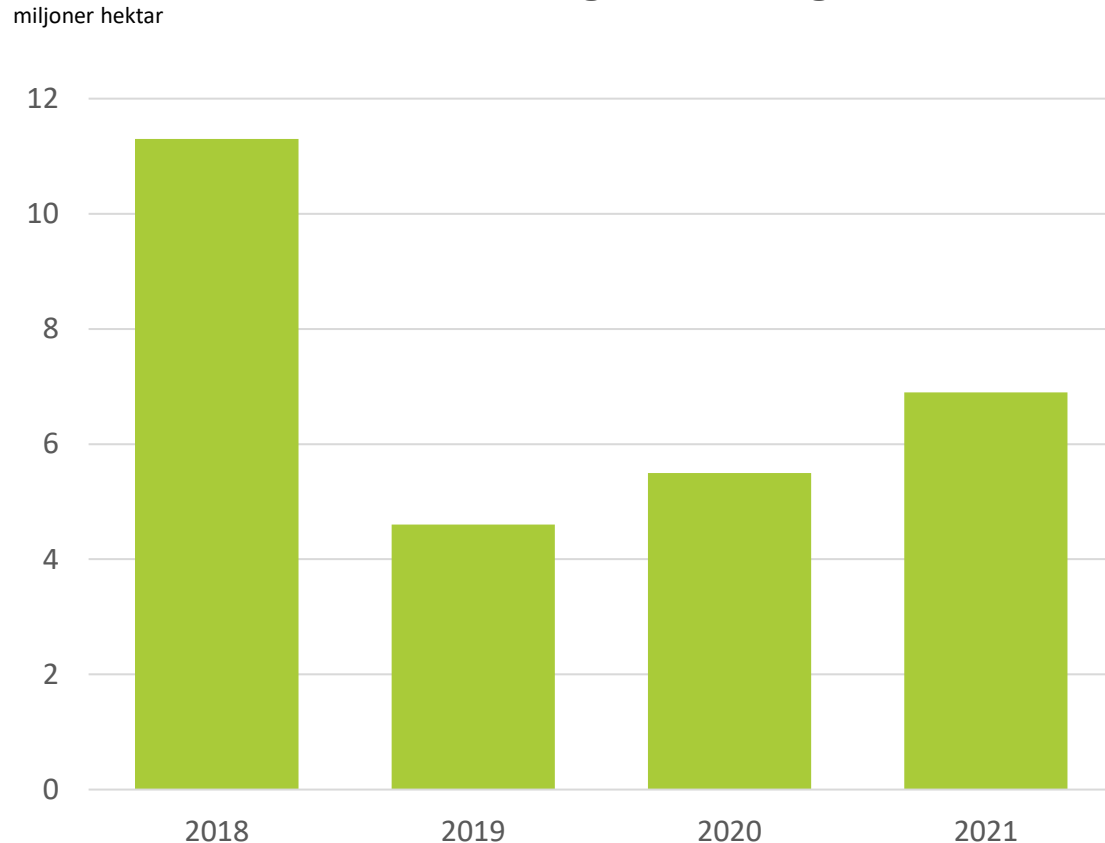
Naturprodukter

Insamlingsområden

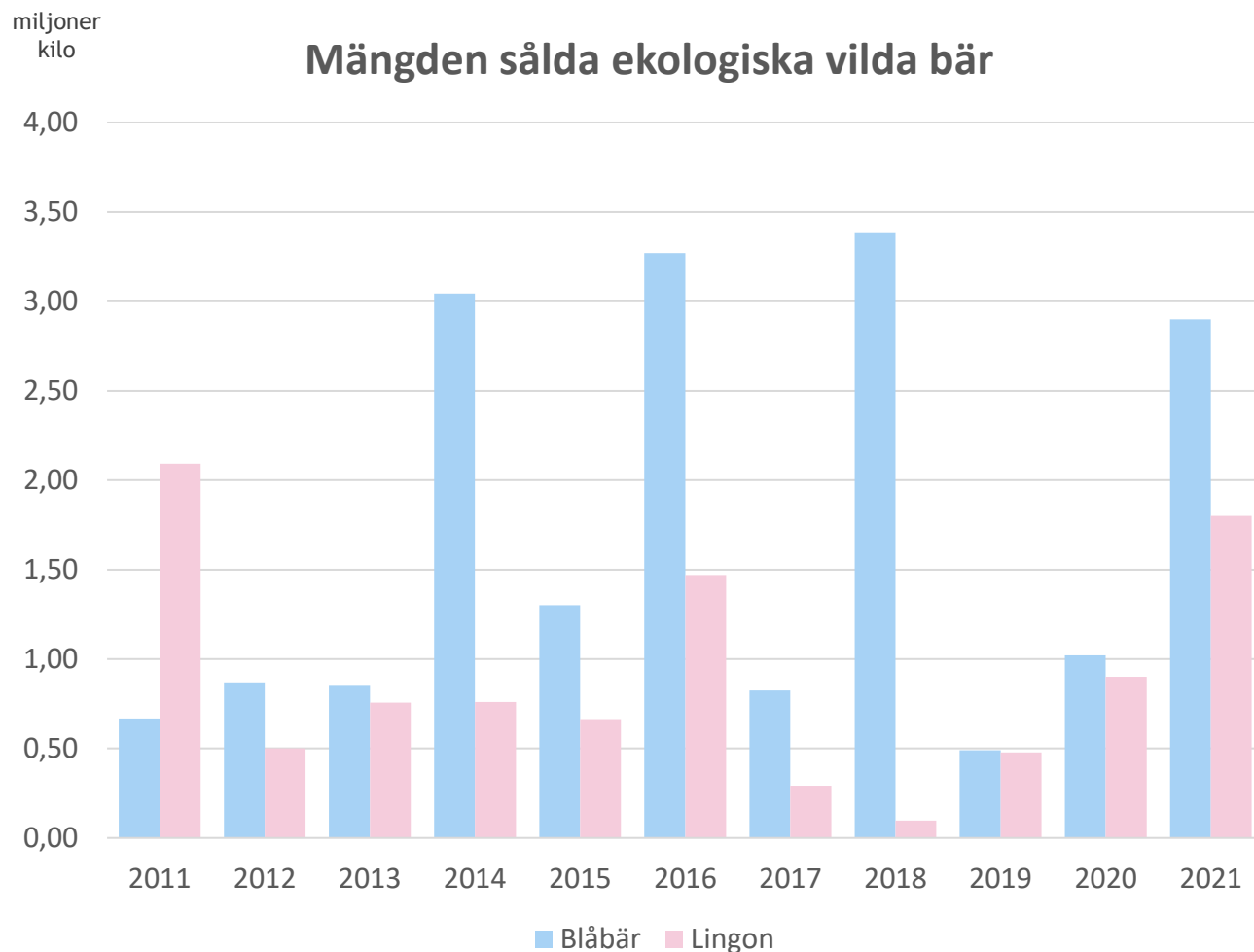
Området för ekologisk insamlingsområden

Källa: Livsmedelsverket
/Youngfour Oy

- Enligt ändringen som trädde i kraft 2019 är skogsägaren skyldig att aktivt engagera sig i det ekologiska uppsamlingsystemet. Etableringen av uppsamlingsområden återupptogs genom uppdatering av kontrakten, och arealen för de ekologiska uppsamlingsområden minskade med cirka hälften under 2019.
- Det finns nu drygt 6,9 miljoner hektar certifierad ekologisk uppsamlingsyta i Finland och områdets areal har ökat med ca 50 % sedan 2019. De ekologiska uppsamlingsområdena är koncentrerade till norra och östra Finland och ca 80 % av områden ligger i Lappland, Norra Österbotten, Kajanaland och Norra Karelen.
- År 2021 kopplades de av Forststyrelsens naturtjänster förvaltade områden till ekologisk bekämpning, och den ekologiska skördesektorns tillväxt år 2021 beror till stor del på det. Finska statens skogar är nu till största delen certifierade som ekologiska uppsamlingsområden, och nu är frågan hur de ekologiska uppsamlingsområden i Finland ska växa i framtiden.

Naturprodukter

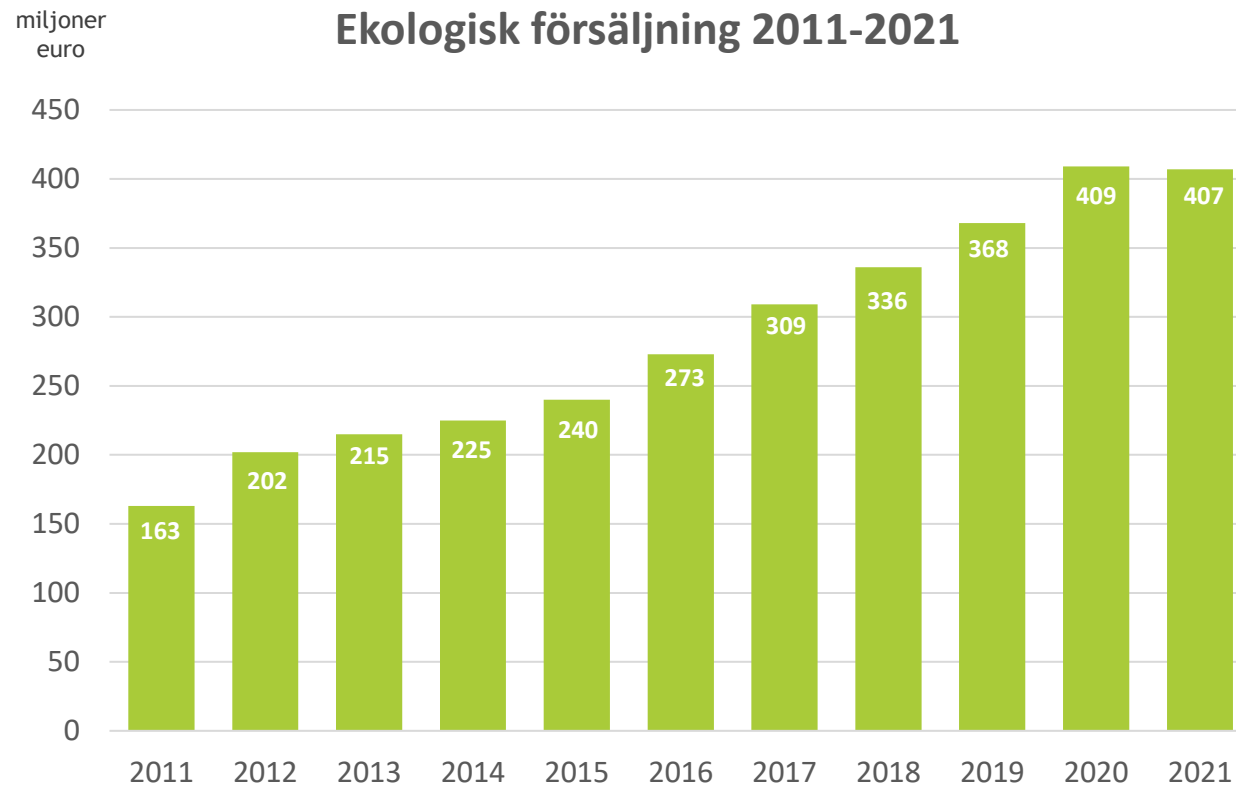
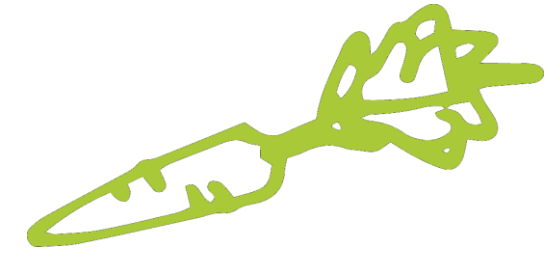
Källa: Livsmedelsverket

- De kommersiellt viktigaste ekologiska bären är blåbär, lingon och hjortron.
- År 2021 samlades över 2,9 miljoner kilo ekologiska blåbär, knappt 1,8 miljoner kilo ekologiska lingon och 118 tusen kilo ekologiska hjortron till försäljning.
- Mängderna ökade markant från föregående år, den varma perioden i juni-juli och de rikliga regnen i augusti bidrog till en god skörd. Det fanns också fler utländska bärplockare i Finland än året innan.
- År 2021 var cirka 55 % av alla blåbär som samlades in till försäljning ekologiska blåbär, cirka 17 % av lingonen var ekologiska lingon och 51 % av hjortronen var ekologiska hjortron.

Marknaden

Marknaden i Finland

- Ökningen av efterfrågan på ekologisk försäljning planade ut under 2021. År 2021 såldes i detaljhandeln ekologiska produkter för 407 miljoner euro.
- Försäljningen minskade med 0,5 % från föregående år, men har ökat med 9,3 % sedan 2019, det vill säga tiden före pandemin. Försäljningssiffrorna för 2021 jämförs med pandemins första år, som var rekordåret för dagligvaruhandeln.
- De ekologiska produkternas marknadsandel i den finska dagligvaruhandel är cirka 2,5 %.

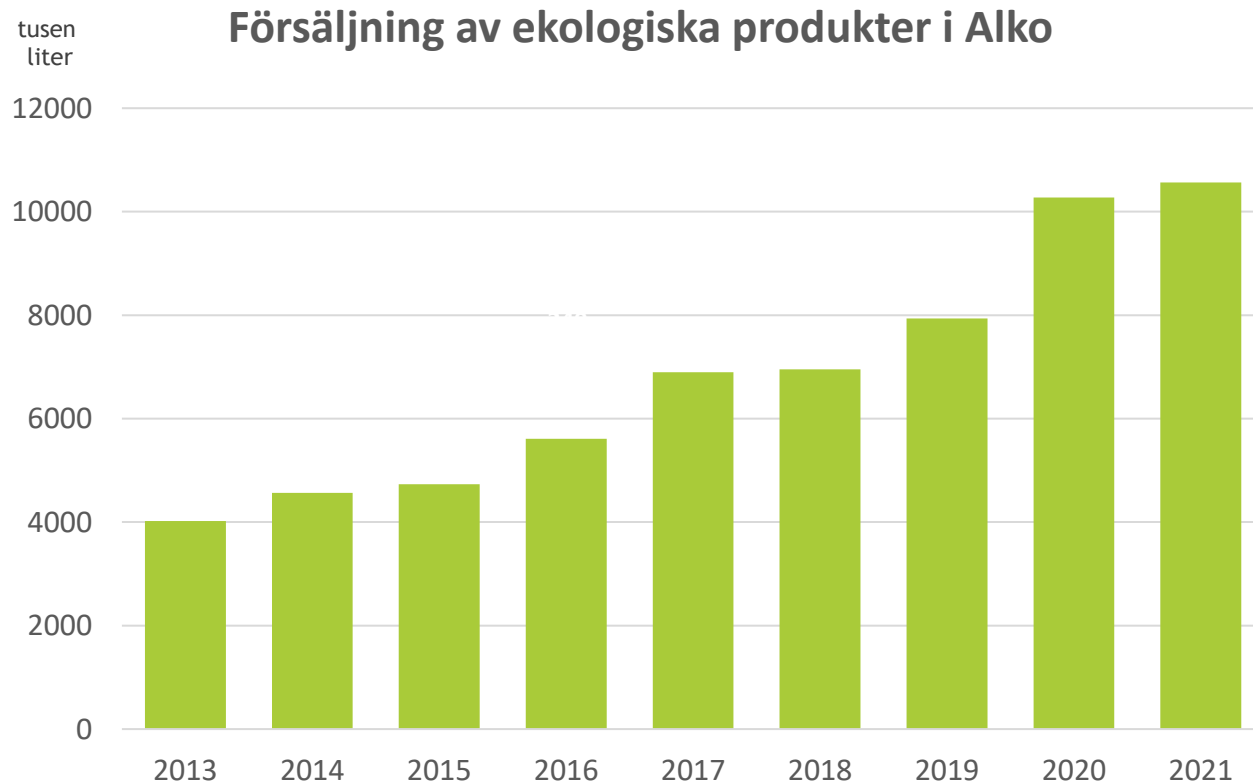
Ekologiskt i butiken

Produktgrupp	Ekologiskt (av värdet)
Barnmat	24 %
Hönsägg	20 %
Växtoljor	17 %
Flingor och gryn	13 %
Juice och saftsoppa	9 %
Mjöl	9 %
Kaffe, te och kakao	8 %
Frukt	7 %
Grönsaker	5 %
Mjölk	4 %

- De populäraste ekologiska produkterna var banan, ägg, mjölk, malet kött och kaffe.
- De produktgrupper som ökade sin försäljning mest var juice, saftsoppa, smakämnen, bryggeriprodukter och barnmat
- Den högsta marknadsandelen finns i gruppen Barnmat.

Ekologiska alkoholdrycker

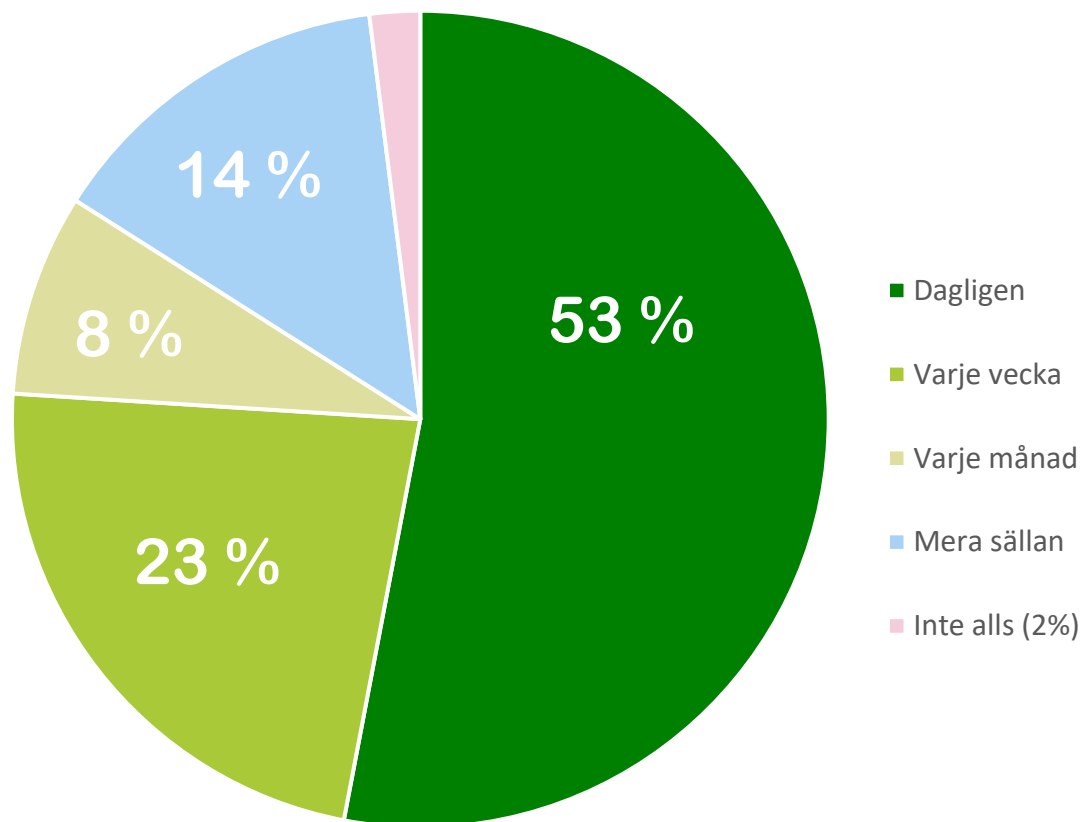

- Försäljningen i liter av Alkos ekologiska produkter växte med 3 % jämfört med året innan.
- Alko har haft ekologiska produkter i sitt sortiment sedan 1994. År 2021 fanns det totalt 1659 ekologiska produkter i Alkos sortiment. Av dessa var 1515 milda viner och 31 ölbrygder.
- Försäljningen av ekologiska alkoholdrycker i dagligvaruhandeln är småskaligt och andelen har länge legat på under två procent.

Ekologiskt i proffsköken

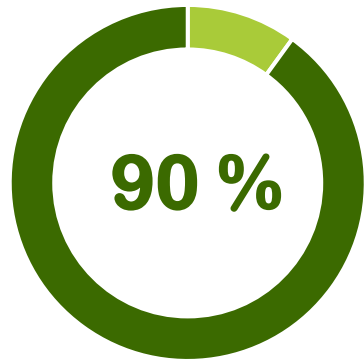

Användning av ekologiska produkter i professionella kök

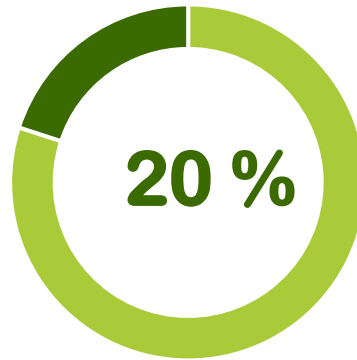

- Enligt en undersökning gjord 2022 säger mer än hälften av mattjänsterna att de använder ekologiska produkter varje dag. 23 % av mattjänsterna använder ekologiskt varje vecka och endast ca 2 % säger att de inte använder ekologiskt alls.
- Anledningen till att använda ekologiskt i professionella kök är kvalitet, kundnöjdhet, smak och utveckling av ansvarsfull verksamhet.
- Flingor, gryn och mjölk används oftast. Redan 33 % av mattjänsterna använder ekologisk mjölk varje dag.
- Ekologisk mjölk stod för 28 % av den subventionerade skoldistributionsmjölken läsåret 2020-2021. Totalt dracks det 2,8 miljoner liter i skolor och daghem. Andelen ökade med 12 % jämfört med föregående läsår.

Man vill öka användningen av ekologiska produkter

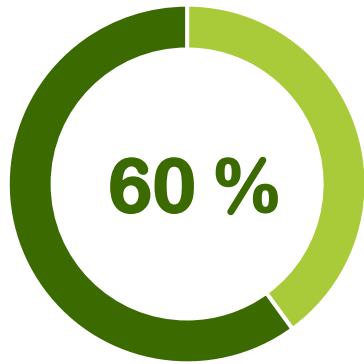
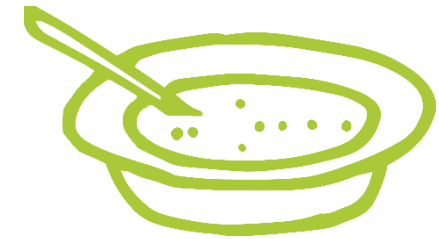
90 %
av mattjänsterna är
bekanta med det
ekologiska mål som
staten ställt.

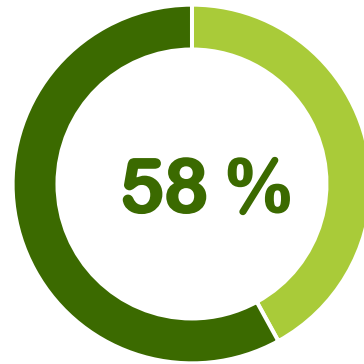
20 %
av mattjänstens-kunder
(t.ex. kommuner) har
beslutat att öka det
ekologiska i mattjänster
("jag kan inte säga" svaren har
tagits bort)

- 43 % av de offentliga köken skulle vilja öka användningen av ekologiska produkter i åtminstone några produktgrupper.
- De produktgrupper där man mest vill öka användningen av ekologiska produkter är grönsaker och bär, mjölk, flingor och gryn samt ägg och kött.
- Enligt de mål som den finska regeringen ställt ska 25 % av råvarorna i offentliga kök vara ekologiska år 2030. Statens mål är välkänt inom den offentliga mattjänsten.

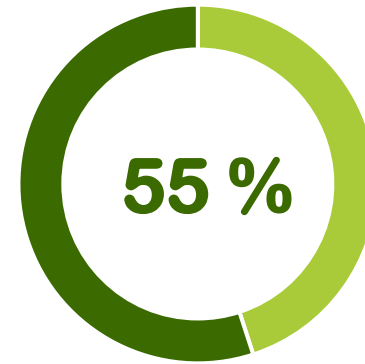
Ekologisk mat utanför hemmet

60 %
anser att servering av ekologisk mat i skolor och daghem är åtminstone ganska viktigt

58 %
anser att servering av ekologisk mat på restauranger är åtminstone ganska viktigt

55 %
anser att servering av ekologisk mat i kantine på arbetsplatsen är åtminstone ganska viktigt

- Enligt en konsumentundersökning som gjordes 2021 tycker mer än hälften av finländarna att det är åtminstone ganska viktigt att ekologiska produkter används i professionella kök.

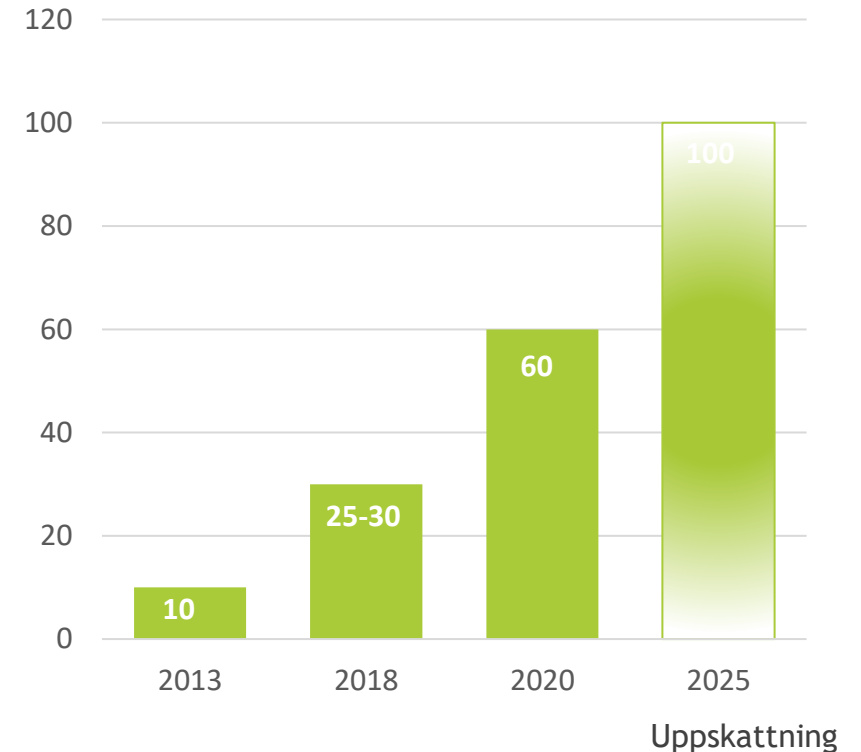
Ekologisk export

- Ekologiska produkter exporterades från Finland för ca 60 miljoner euro år 2020. Detta är ca 3,4 % av livsmedelsexporten.
- På två år har värdet av exporten fördubblats.
- De största produktgrupperna inom den ekologiska exporten är kvarn- och mejeriprodukter samt bageriprodukter och olika naturprodukter som naturliga bär och sav.
- Finland exporterar även ekologiskt potatismjöl, godis, barnmat och alkoholprodukter.
- Av exporten var nästan hälften halvfabrikat och endast 10% råvaror.
- Ekologiska produkter exporteras mest till Tyskland och Sverige samt övriga nordiska länder och Central-Europa. Vi exporterar även till Kina, Japan och Nord-Amerika.

Miljoner euro

Ekologisk export

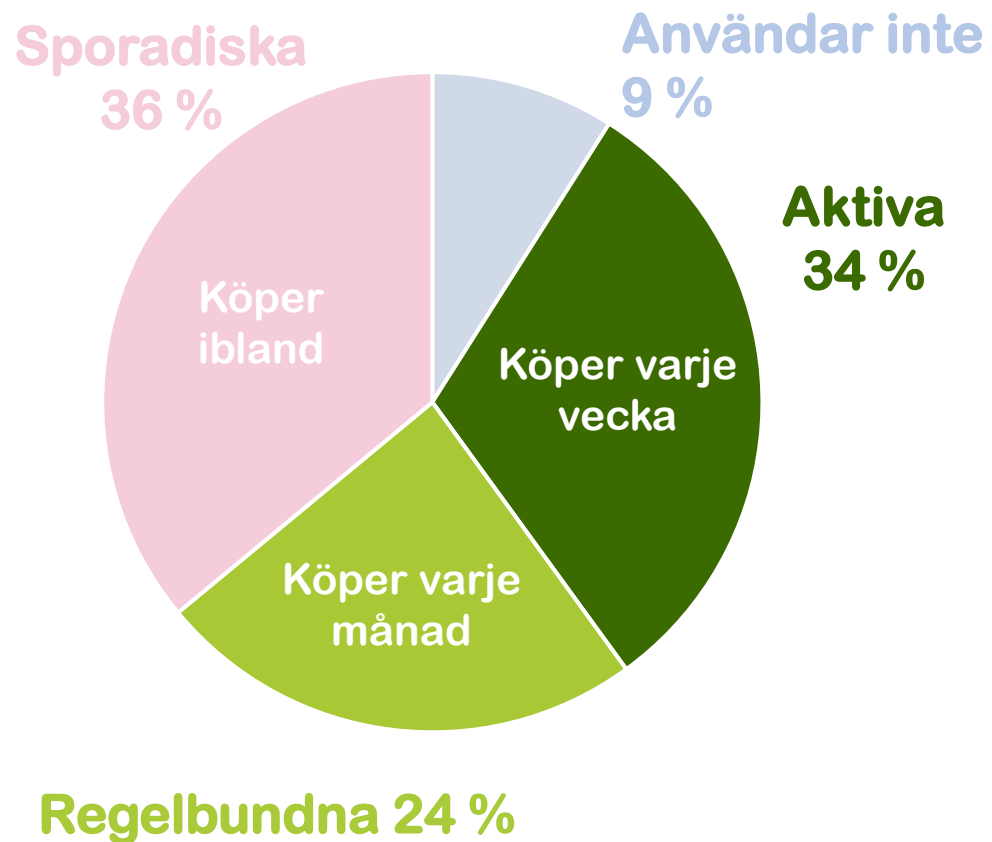

Källa: Pro Luomu

Konsumenten

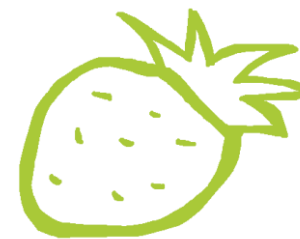

Den ekologiska konsumenten

- Enligt en konsumentundersökning som gjordes 2021 köper 1,7 miljoner finländare ekologiska produkter minst en gång i veckan. Mer än hälften av finländarna köper ekologiska produkter minst en gång i månaden.
- Särskilt barnfamiljer och kvinnor över 60 år är huvudanvändare av ekologiska produkter. Andelen av män mellan 30 och 50 år och unga kvinnor har också ökat. Ekologiska produkter köps lite mer i huvudstadsregionen än i övriga landet.
- Igenkännandet av EU:s ekologiska varumärke har vuxit stadigt under det senaste decenniet, och enligt konsumentundersökningen 2021 känner 52 % av finländarna igen det ganska säkert.

Inköpsställen

Försäljningskanaler för ekologiska produkter

Matbutik	81 %
Torg	19 %
Mataffärernas nätbutiker	17 %
Bondgård	9 %
Specialbutik	8 %
REKO-ring	6 %
Andra nätbutiker	3 %
Ruokapiiri	2 %

- Enligt konsumentundersökningen 2021 säger konsumenterna att de fortfarande köper ekologiska produkter klart mest från mataffärerna. Därefter köps de flesta ekologiska produkter på torget.
- Man köper mer ekologiska produkter på nätet än förr och mataffärernas webbutiker har blivit den tredje mest populära köpkanalen för ekologiska produkter. Särskilt barnfamiljer (barn 0-6 år) och unga vuxna köper ekologiska produkter från webbutiken.

Ekologisk konsumtion

- Den viktigaste anledningen för att köpa ekologiska produkter är renhet, tillsatsfri och bekämpningsmedelsfri.
- Miljövänlighet och hälsa framhävs också i inköpskriterierna. Smakens betydelse har minskat i takt med att andra kvaliteter har lyfts fram mer än tidigare.
- Man vill öka användningen av ekologiska produkter, och 83% av de aktiva konsumenterna som köper ekologiska produkter varje vecka, säger att de tänker öka sin konsumtion i framtiden. Motsvarande siffra för hela befolkningen är 53%.
- Mer än hälften av konsumenterna skulle kunna köpa mer ekologisk mat om priserna var lägre. Prisets betydelse har dock fortsatt att minska.
- Det är också viktigt för konsumenterna att se till att producenterna får ett rättvist pris för ekologiska produkter. Särskilt aktiva ekologiska konsumenter saknar bättre tillgång och större utbud av ekologiska produkter.

Köpkriterier för ekologiska produkter

1. Ekologiska produkter är rena/ naturliga
2. Miljövänlighet/naturlighet
3. Hälsa
4. Bra smak
5. Djurens välfärd

Coronapandemin

- Enligt en undersökning gjord av Pro Luomu 2021 ökade coronapandemin konsumenternas intresse för ekologisk mat med 20 %. Särskilt ökade intresset hos unga vuxna och barnfamiljer (barn 0-6 år).
- Den ekologiska försäljningen 2021 jämförs med coronapandemins första år, det vill säga rekordåret för dagligvaruhandeln, varför den ekologiska tillväxten i många varugrupper blev låg eller minskade.
- Utvecklingen av den ekologiska försäljningen inom olika produktkategorier 2021 speglar utvecklingen av livsmedelsförsäljningen som helhet. 2020 syntes bakningsboomen bland annat i försäljningen av ekologiskt mjöl som då växte med nästan 30 %. Under 2021 minskade försäljningen av mjöl med ca 10 %. Av detta kan man dra slutsatsen att den största entusiasmen för bakning har minskat och att folk sannolikt börjat röra sig utanför hemmen under 2021.

Utmaningen för den ekologiska försäljningens utvecklingen 2021 var framför allt den starka tillväxten av färdigmats försäljningen under coronapandemin, då det inte finns så många ekologiska alternativ i varugruppen

Sammanställningen Ekologisk mat i Finland 2021 har tagits fram av projektet Lokala livsmedel, ekologiska och naturprodukter - Samordning av livsmedelssektorn och finansieras av jord- och skogsbruksministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

PRO LUOMU